

NEMZETI TÁRSALKODÓ.

Második félév.

Kolozsvár, Octobber' 2kán, 1840.

14. szám

Tartalom: Közlemények Erdélyről, (Vándor) 105. l. Követválasztás egy kis városban, (Á—lyi) 108. l. Literatúrai jelentés, (Szerkesztőség) 112. l.

Közlemények Erdélyről.

II. Közlemény

Fel- és Al-csík.

(Folytatás.)

Alcsík' helységei.

1. Martonfalva, Csík Szereda' nyugoti oldalán, a' várossal — mint említett — egészen össze van ragadva; de külön törvényhatóság, t. i. a' zsögödi bíróság alá tartozik. Lakói r. cath; a' csík szeredai anyamegyéhez tartozók; számok: 227 lélek. A' Szeben felől Székely Udvarhelyen keresztül Moldva felé menő postának itt vagyon egy állomása. Egész Gyergyóban, Csíkban, Háromszéken le Brassóig több postaállomás nincs, csupán két levél elfogadó hivatal K. Vásárhelyt és S. Szt. Györgyön újabb rendeleteknél fogva. Képzeltető, milly bajossá teszi ez a' levélbeli közlekedést e' különben is nagyon elszigetelt helyeken.

2. Zsögöd, Martonfalvától $\frac{1}{2}$ órányi távolságra, a' Zsögöd' pataka mellett, melly ered Garal és Kurtahegy nevű hegyekből, 's Zsögödon és Fitodon keresztül folyva az utóbbin alól $\frac{1}{4}$ órányira balpartilag az Óltba ömlik. Lakói száma: r. cath. 749 lélek, kik a' csík szentléleki anyamegyéhez tartoznak; g. e. hitű 23 l., kik a' szent györgyi anyamegyéhez tartoznak.

3. Szent Király, Zsögödtől $1\frac{1}{4}$ óra, az

Ólt' jobb partján. Lakói' száma: r. cath. 1598, g. e. 32 lélek.

4. Kincsesszeg. 5. Poklondfalva, öszveragadva az előbbivel, egy falut tesznek.

6. Szent Imre Szent Királytól $\frac{1}{2}$ óra távolságra, az Ólt' mind két partján. Bedecs, Pálszeg és Felszeg nevű részekre oszlik. Az első nevet viseli azon része, hol a' Csere-teteje nevű hegyből eredő Bedecs' pataka $2\frac{1}{2}$ órai folyás után az Óltba ömlik; a' másodikat azon része, hol a' Hargita' Háromteteje és Lugo-teteje nevű ágaiól eredő Borpatak be ömlik az Óltba, harmadiknál végre Óltba ömlik az ugyan azon hegy-ág alól eredő Árok-köz-patak. Lakói' száma: r. cath. 1677 l.; g. e. 18 l., kik a' szent györgyi anyamegyéhez tartoznak.

7. Szent Simon Szent Imrétől $\frac{1}{4}$ órányira, az Ólt' balpartján. Lakói' száma: r. cath. 1459, g. e. 7 lélek, kik Szent Györgyhöz tartoznak.

8. Csátószeg $\frac{1}{4}$ órányira Szent Simontól, a' Györke nevű havashól eredő 's ezen falun alól $\frac{1}{4}$ órányira, $5\frac{1}{2}$ órai folyás után balpartilag az Óltba ömlő Fiság' pataka mellett. Lakói' száma: r. cath. 960 l., kik a' szent simoni anyamegyéhez tartoznak.

9. Templomalja közügy kezelési tekintetben Csátószeghez, mellynek része, egyházikban Csátószeggel együtt Szent Simonhoz tartozik.

10. Tusnád, $\frac{1}{4}$ óra Csátószegtől az Ólt' terében, Verespatak mellett, melly a' Szent-

Annatóra rugó havaságokból ered, 's Verebesen alól balbartilag az Óltba ömlik. Lakói katona-székelyek. Számok: r. cath. 1572, g. e. 24 lélek, kik a' szent györgyi anyamegyéhez tartoznak. A' falun alól Solyomkő nevű régi vár volt; mellynek jelenleg emlékezete is veszendőben van.

11. Tusnádujfalu, 12. Szeretszeg Ujfaluhoz tartoznak. 1822ben september' 11kén történt nagy égés után 43 család felsőbbjeitől engedelmet nyerve, új telepet formált az Ólt' jobb partján, ezen új telep nevezetik Tusnádujfalunak. Lakói' száma most 749 lélek, kik mindnyájan Tusnádujfalu anyamegyéhez tartozó r. cath. Szeretszeg tulajdonkép' csak Tusnádujfalu felső részét teszi, 's hatósága alá van rendelve.

13. Verebes. Tusnádtól $\frac{1}{4}$ óra, egyetlen zsellérfalú Csík' terében. Lakói székelyesedett oláhok. Számok: r. cath. 530 l., kik a' tusnádujfalu anyamegyéhez tartoznak.

14. Szent Lélek Zsögödtől 1 órányira a' Zsögöd' pataka mellett. Lakói' száma 625 lélek r. cath.

15. Fitód öszveragadva az előbbivel, mellynek leánymegyéje 95 lélekkel. 16. Alszeg, Szent Lélek alá tartozik, mellynek része.

17. Mindszent 1 órányira feljül Fitódon, a' Zsögöd patak mellett, 750 r. cath. lakóval.

18. Hosszaszó, az előbbi alá rendelve. Lakói' száma 100 l. r. cath.

19. Szent György Csík Szeredától $\frac{3}{4}$ óra, a' Fisság' pataka mellett. Két szegre oszlik, mellyeknek egyike Körös-mény, másika Jenőfalvának nevezetik, de ezek hatóságra nézve különbséget nem csinálnak. Lakói' száma: r. cath. 2959, g. e. 154 lélek.

20. Kotormány Szent György' hatósága alá tartozik, mellynek egyszersmind leánymegyéje, lakói' száma 145 l. r. cath.

21. Bánkfalva öszveragadva Szent

Györggyel, az egyházi dolgokban nem is számítatik külön falunak, de közügy kezelési tekintetben külön bíróság.

22. Ména-ság Csík Szeredától $\frac{3}{4}$ óra, a' Fisság' pataka mellett. Lakói' száma: r. cath. 821, g. e. 25 lélek, kik Szent Györgyhöz tartozók.

23. Ména-ság-ujfalu $\frac{1}{2}$ órányira az előbbitől, mellynek leánymegyéje 652 r. cath. lélekkel.

24. Potyand tulajdonkép' csak felső részét teszi Ména-ságnak.

25. Szent Márton, Csík Szeredától 4 órányira. Lakói' száma r. cath. 1074., g. e. 15 lélek, kik Szent Györgyhez tartoznak.

26. Csekefalva leánymegyéje az előbbinek 1251 r. cath. lakóval.

27. Kozmás Csík Szeredától 5 órányira, a' Kamarás' pataka mellett, melly a' falun $\frac{1}{2}$ fél órányira feljül ered, 's Verebesen alól balpartilag az Óltba ömlik. Lakói' száma: r. cath. 1443, g. e. 28 l., kik Szent Györgyhez tartoznak.

28. Lázárfalva az előbbi' leánymegyéje 515 r. cath. lélekkel. A' g. e. hitűeknek itt külön templomuk van ugyan; mindazáltal ezen megye is Szent György' leány megyéje 115 lélekkel.

Nagyon jellemzők azon elnevezések, mellyek ezen faluk' némelyikéről közmondássá váltak; pl. bőbuzájú Kotormány, imitt amott Mindszent, szép harmatu Szent György, nagy poharú Szent Márton, sárban heverő Szent Simon, nincsen isten Fitódban.

Alcsíkhöz tartozik Böroszló praedium Mindszenttől $\frac{1}{2}$ órányira, 's hozzá tartozó. Benkő még említi Monyasd praediumot, mellyből 1703 körül 15 fegyveres katona állott ki; de lakói később Bánkfalvára átköltöztek.

Alcsík' öszves népessége 20,332 lélek, kik közül r. cath. 19,911, g. hitű 421 lélek. Mindkét Csík' öszves népessége 42,555 lélek, kik között r. cath. 41,113; g. e. hitű 932, örményszertartásu 510.—

Véghatárain állunk Csík' terének. Minder lépten szűkül láthatárunk; minden lépten mélyebben süllyed alá a' gyönyörű vidék, útunk most rengeteg erdők közé vezet; de a' regényes tájak soká nem birnak szívünkre hatni; visszavágyólag tekintetünk hátra minden fánál, melly irigykedve zárja el szemünk elől a' kedves tárgyat, még egyszer legeltetni szemünket a' hátrahagyott vidéken, mellyen mindig tudunk még fölfedezni valami nem látottat, szinte megszokott szépségei pedig elválásunkkor érdeklőbbeknek tetszenek, mint első látáskor is; 's ha többé vissza is hiába tekintünk; néma magunkba vonultsággal haladunk hosszason, mint a' férfiú, ki kedveseitől távozik elérzékenyülni nem akarva, 's el nem érzékenyülni nem tudva, sajgó érzéseink csak akkor csillapulnak le, midőn a' Szent-Annátót, Csík' legszívhatóbb nevezetességét, e' valódi ritkaságot megláttuk. Eddigi meleg érzelmeink itt vallási magasztaltsággá válnak; a' prosai érdekek, anyagi szemlélődések, száraz nyomozások helyett itt a' képzelet veszen szárnyaira. Csak fásult szellem nem érzene itt, legalább perczekig, költői emelkedettséget. De hagyjuk az érzemények' festését. Lángecset sem adná úgy vissza azokat, mint keblünkben éledtek, 's olvasóinkat utóljára is kevésbé érdekelné: mit éreztünk mi ez vagy amaz tárgy' látásakor?

A' Szent Anna tó fekszik az Alcsík és Felső Fejérvármegye közötti szélhavasokban, saját nevét viselő helyen, Tusnádtól 2 — 3 órai távolságra, honnan szekérrel is járható, de báromkinzásig meredek út visz egész a' tóig a' meredekség' enyhítéséért kanyargólag. A' hegy, mellyen fekszik, magasságra Hargitához hasonlítható 's 2½ órai gyaloglást kíván. Ezen 2000 ölnyi magas hegy' teteje tölcérszájulg alá van süllyedve 100 — 200 ölföyire; feneke, mellyen a' tó' ezüst tükre kristály tisztaságban, 's igéző pompával terül szét, padlatsima. A' tó' kerü-

lete 2585 lépés. A' tó és erdőszél közt 5 — 6 lépésnyi száraz ösvény van, mellyen az ünnepi menet szokta megkerülni a' tót, ez okból a' tó mellett kereszték és oltárhelyek vannak. A' természet bámulásig üzte játékait a' bájos hely' kiképzésében. Környező hegyormok, 's sűrű fák — legkisebb részben sem engedik a' felséges képet látnunk, míg olly pontra nem érünk, honnan egyszerre egész pompájában terem előnkbe mint egy varázs szülte tünemény. A' tó' terjedelmes ezüst színülete, arányos kereksege; a' környező hegyek' amphitheatralis lejtése, százas bükkök terjengetve felébe zöldellő lombjait, mellyeket éppen a' tó' szélén 's csak ott fenyők szegélyeznek, szinte egyarányu szélességben a' zöld bársonyu mohok és havasi növények... olly kiszámítva rendezetteknek tetszenek, mint ha mesterség' remekei lennének. Azon képzelet hevítő benyomás, mellyel e' tüneményi táj hat a' lélekre, szülte, véleményem szerint, a' sok mesés fogalmat, mellyet e' tóról nem csak a' vak nép, hanem az értelmesebbek is bona fide elszoktak regélni, 's még a' jobb fők is egészen elvesztve magukat a' szép táj' bámulásában, ingadoznak, ha nem is hinni legalább elhatározott itéletet mondani felőle. Azt tartják, hogy e' tó:

- a) tenger szem, mi magában képtelenség.
- b) Feneketlen mély, mi szinte képtelenség; de gyakorlatilag is meg van czáfólva; mert néhány évek előtt megmérvén hét öles ruddal érték fenekét. Csudálhatni, hogy az itt évenként megforduló sokaság közül többeket nem ösztönöz a' tudvágy több több próbák' tételére.
- c) Sehonnán víz nem foly belé, még sem a pad. A' közel havasok nagyon forrásosok, ezeknek nagy részéből a' tóba szivárog a' fölösleges nedv; de a' tó' feneke alatt is lehetnek minden csuda nélkül források mint vannak több lapályos helyeken ezen erdőkben, jelesen a' tótól 10 percznyire Tusnád felé egy

náddal és sávéval benőtt lapály annyira vizege-
nyes, hogy száraz időkben is bele süllyed a' mar-
ha. Ezen források könnyen pótolhatják a' na-
ponként elpárolgó víztömeget. De az sem való,
hogy ne apadna, mert szélei már is szemláto-
mást beljebb szállottak, mint ezelőtti években,
esős időkben terjedtebb, mint szárazban.

d) Dagálya és apálya van, mint a'
tengernek. Ezt csak olyyak mondják, kik ten-
gerdagálynak és apálynak csak hírét hallották;
a' szél fúvalma által okozott feltorlódást neve-
zik így.

e) Át úszhatlan, mert közepénél
bésiríti a' vakmerészt. Álló víz' átuszá-
sa általában bajos, főképp közepe tájatt; de ú-
jabb időkben évenként uszszak általmég olyyak
is, kik babonás hittel, tehát félerővel kezdenek
hozzá.

f) Csattogó télben sem fagy be;
ha igaz is, havasi forrásoknál nem ujság.

g) Soha legkisebbet sem zavarod-
dik. Kötve hinném; többszöri tapasztalás, úgy
hiszem, megczáfolná. Egyébiránt mint nagyobb-
bára forrás vízből álló víztömeg hamar megtisz-
tult, az eső víz utáni zavartól; egyéb nincs,
mi zavarja.

h) Semmi állat nem tenyészik
benné. Sőt igen sok féreg, nevezetesen tói gyék
és kigyó; vadruca pedig többnyire fördik ben-
ne. Szélein zsombék 's más vízi növény tenyé-
szik, közepén mélysége miatt nem tenyészhet.

i) Vize kristály tiszta, még is
ihatatlan; akkor válnék meg, ha valaki szomj
epedve verődnek partjához. Mint álló víz igen
kellemes ital nem, de ihatatlannak próba után
nem mondhatom.

Nevezetét veszi a' Szent Anna napkor, vagy
azt követő első vasárnap itt tartatni szokott na-
gyon népes búcsuktól. Csík, Kászon és Felső
Háromszék' népe ki szokott ide akkor vándor-
olni, 's mindenik saját lelkészeitől vezéreltetve

buzgó zsolosmákat zeng. A' zarándok nép ilyen-
kor künn szokott hálni a' tónál. Nem lehet pom-
pásabb nézet, mint ilyenkor a' tóhoz közelle-
vő kopasz hegyről alá nézni. A' fősleges táj
szépségét emeli még a' rendesen szép nyári éj,
mindenféle csillogó apró tüzek, tompa zsbajé'
néma vadonyban, örvendők' felhangzó zaja, köz-
beszótt szent hymnusok. Mivel búcsuk' alkal-
mával, főképp éjszakánként gyakor botrányok
történtek, 's egy borzasztó gyilkosság is, ezen
búcsu eltöröltetett volt, de a' nép, melly any-
nyi sebeit, annyi inségeit békén túri, nem szünt
meg, mig vissza nem állítatott. Ma megint ren-
desen tartatnak a' búcsuk, a' nélkül pedig, hogy
a' botrányok' megelőzésére, bár következetes-
ségből, legkisebb rendelkezések tétetnének.

A' tó' környékében is bujdoslik egy re-
mete, de ott jártamkor elment volt élelem ke-
resni. Hja! biz' a' fagyóker és vadbogyó sová-
nyocska koszt is!

(Vége közelebből.)

Vándor.

Követválasztás egy kis városban.

(Boz Dickens' legújabb angol regényíró' „Pickwicker“
címmű regényéből.)

Egyéligyál (Eatandswill) város' nevét e-
gyetlen krónika tartá fenn 's ez a' halhatatlan
Pickwick úr' krónikája. Ha hitele lehet ezen
krónikának, Egyéligyál város egykor virágzó
kis, városka volt 's évenként követét küldé az
alsóházba.

Egyéligyál város' polgárai, más kis városok'
példájára, rendkívül fenn voltak azon érdemekkel
's elsőségekkel, mellyekhez foghatókkal a' szé-
les föld' kerekiségén egy város sem dicsekedett 's
egyetlen egy lélek sem találtatott a' városban,
ki önbecse' magas és kielégítő érzetében szigoru

kötelességének ne tartsa, a' várost két hason-
félre szaggatott felekezetek közül egyikhez tar-
tozni. Ezen híres felekezetek sárga és kék párt
név alatt voltak ismeretesek. A' kékek egy al-
kalmat sem mulatának el, hogy a' sárgák' orrát
fel ne borsolják 's a' sárgák viszont a' világért
sem felejték el a' kék pártnak tromfot tromffal
fizetni, ha szerét ejthetik; ha a' kékek a' sárgák-
kal piaczkon, vendégfogadókban, vagy köz-
gyűléseken összejöttek, a' találkozás ritkán mult
el csetepaté 's egy kis jó ízű verekedés nélkül.
Természetes következése volt ezeknek, hogy
Egyéligyál városban minden dolognak 's szőnyeg-
re került kérdésnek pártfelekezeti színe volt. Ha
a' sárgák a' piacvilágítást hozák javallatba, a'
kékek nyilvános gyűléseket tartottak 's csak nem
a' vérzésig harcoltak az új világosság ellen;
ellenben ha az indítvány a' kékektől származott
's például a' város' fő utcáján egy második kút'
ásatását javallották, egy hanggal ellene kiáltot-
tak a' kékek, mint nevezék, az eszeveszett in-
dítványnak. A' városban kék és sárga boltokat,
kék és sárga vendéglőket, sőt a' templomban is
kék és sárga székeket lehetett megkülönböztetni.

Könnyen gondolható, hogy a' dolgok' ezen
állásában az egymással szemközt álló hatalmas
pártoknak vezetőkre és képviselőkre volt szük-
ségök. Ez okból a' városkában két hírlap jelent
meg u. m. az Egyéligyáli Hirnök és a' „Pártat-
lan.“ A' Hirnök a' kék elveket képviselte, el-
lenben a' Pártatlan határozottan sárga színű volt.
Mindenik remek a' maga nemében. Minő ve-
zércikkék, minő erőteljes kifakadások lepték
meg e' lapokban a' bámuló olvasót!

„Becstelen laptársunk a' Hirnök-“

„Amaz arcátlan és gyáva hírlap a' Pártatlan-“

„A' hazug, eszelős és minden fogalmon a-
lól nyomorult Pártatlan' mázolatai-“

„A' rágalmazó Hirnök, mellynek gyalázo-
tos czudorságát nincsenek szavaink kifejezhetni-“

Illyetén 's más ezer hasonló ingerlő kitö-

rések hemzsegték naponként a' két lap' hasáb-
jaiban 's a' város' lakóseitől valamint egy felől
kitünő kárörömmel, más felől a' legmérgeesebb
bosszuvágygyal olvastattak.

Pickwick úr' szokott életlátása a' legszeren-
cesébb időpontot választá Egyéligyál városba
utazására. A' város' fennállása óta hasonló harc
nem volt forrásban. Az igen érdemes nagy Szol-
onkai Szolonkai Máté a' kékek' jelöltje vala,
Ficzky Ficzko Hórácz pedig az Egyéligyálhoz
csak egy órányira lakó, reá engedé magát ba-
rátjaitól beszéltetni, hogy a' sárgák' érdekében
lépjen föl. A' Hirnök ékes szavakban terjeszté
Egyéligyál város' választói elébe, hogy nem csak
Angolország', hanem az egész mivel't világ' sze-
mei rájuk függesztvék; másfelől a' Pártatlan,
parancsoló hangon kívánta tudni, ha valljou E-
gyéligyál város' követválasztói azon férfiak-e,
kik eddig a' világ' becslését méltó joggal bir-
ták, vagy csak nyomorult szolgálkú hákok,
az angol névre 's a' szabadság' áldásaira méltat-
lanok? Soha emberi emlékezet óta ilyen inge-
rülséget nem látott a' városka.

Késő estve volt már, mikor Pickwick úr
társaival, karon fogva Samu inasától, az Egyél-
igyál városi postakocsi fedeléről leszállott. A'
„Városczímer“ nevű vendégfogadó' ablakaiból ter-
jedelmes kék selyemzászlók lobogtak, az egész
ház' falait roppant ívű czédulák boríták, mellyek-
nek óriási betűiből azonnal érthető volt, hogy
az igen érdemes Szolonkai úr' biztossága itt ü-
tötte fel laczi konyháját, 's tartja gyűléseit. Az
utcán egy rakás henye nép csoportozott, 's egy
az erkélyen mozgó rekedt torku férfiu felé tá-
totta száját, ki, mint látszott Szolonkai' pártjá-
hoz tartozott, 's termesz pofáit már vérvö-
rösre ordította nemes hevében. Azonban okai-
nak fontosságát, 's erősségeinek hatását sokat
gyengíté azon körülmény, hogy a' szomszéd ut-
cza' szegeletén szakadatlan négy roppant dob
pufogtattak, miket hihetőleg Ficzky' ügyvivője

rendelt oda. A' vörös posáju mellett egy törpe széllébélt legényke állott, ki időnként a' lehetőségig ágaskodva újhegyein kalapjával hadarózott, ez által az alatt tátongó népet „éljen“ rivallásra buzdítván, melly csak hamar és szabályszerűleg kitört, 's ez által a' rekedt torku éppen úgy célhoz jutott, mintha egy mesterséges beszédet tartott volna.

Alig szállottak meg Pickwick úr és társai, a' mint a' kékeknek egy mellék csoportja elállotta útjokat. E' csoport háromszoros fülhasító „éljen“ kiáltásokat harsogtatott, mire a' kissé távolabb álló főcsoport (mert nem elkerülhetetlenül szükséges, hogy a' miveletlen néptömeg tudja, miért kiáltoz) olly borzasztólag után hangoztatá pártömléseit, hogy az „éljen“ rivallások' hangja képes volt az erkélyen kézzel lábbal dolgozó rekedt torku férfit is hallgatásra bírni.

„Még egyszer éljen“, kiálta az erkélyen az előtti fürgé legényke 's a' csoport újból után rivallá hangjait, mintha tüdői aczélrugókon nyugvó öntött vasból állottak volna.

„Szolonkai a' mi követünk!“ ordíták a' jámborok és pártatlanok.

„Éljen Szolonkai“ viszonzá Pickwick úr, kalapját tisztelettel megemelve.

„Le Ficzkayval“ ordítá a' néptömeg.

„Ki vele, ki Ficzkayval“ harsogá tele torokkal Pickwick úr.

És erre ismét egy közlárma 's ordítás keletkezett, hasonló ahhoz midőn egy állat seregletben az elefánt irós-tésztát ehetnék.

„De ugyan ki legyen azon bizonyos Szolonkai?“ susogá Pickwick úr' egyik társa.

„Csitt! azt ugyan magam sem tudom“ viszonzá ő még csendesebb hangon. „Ne kérdezősködjék Ön, illy alkalommal legjobb azt követni a' mit a' néptömeg teszen.“

„De hátha két néptömeg áll szem közt?“ megjegyzé a' másik utitárs.

„Azon esetre a' nagyobb néptömeghez kell

csatlakozni;“ felele szokott bölcseséggel Pickwick úr.

Egész kötetek sem felelhetek volna okosabban.

Ezután a' vendéglő felé indultak, a' néptömeg jobbról és balról kitére utjokból, 's lármas tetszést harsogott tiszteletökre. Az első megfontolandó dolog vala most éjszakára szállást, 's nyughelyet találni.

„Kaphatni itt szállást magam' és társaim' számára?“ Kérdé Pickwick úr egyik szobainastól.

„Nem szolgálhatok felelettel; tartok tőle, hogy talán már elfoglalvák, utána nézek uram.“

Eltávozott, de azonnal visszatért megtudakozni, ha valljon a' kékekhez vagy sárgákhoz tartoznak-e az uraságok.

Nem lévén Pickwick urnak' 's társainak érdekökben, akármelylek párt vivja ki a' diadalt jelöltje' számára; a' kérdésre nem kis baj volt felelni. Pickwick urról patak módra csorgott a' verejték. Szerencsére eszébe jutott egyik itt lakó barátja, kivel nem rég ismerkedett meg, 's ki a' jelen vitában nevezetes szerepet játszott.

„Nem ismer-e kend bizonyos Perker nevű uraságot?“ kérdé ő.

„Hogy ne, hisz' az a' nagyon érdemes Szolonkainak egyik ügyvivője.“

„Nem a' kékek' pártjához tartozik-e ő?“

„Igen is uram.“

„Ugy hát mi is abhoz tartozunk“ monda Pickwick úr látbatólag fölvidultan. Tapasztalva azonban, hogy a' szobainast nem egészen nyugtatta meg nyilatkozata, névlelvekkjét nyujtá neki, azon meghagyással, keresné fel vele Perker urat, ha az a' vendéglőben szállásolna. A' szobainas néhány percz alatt visszatért, kérte Pickwick urat, ne sajnálná őt követni; csak hamar az első emeletnek egyik tágas teremébe értek, hol P. urat egy hosszú asztalnál könyvek 's irományok közt elfoglalva találták.

„Isten hozta, isten hozta drága jó uram“

kiálta eleibe a' törpe emberke, különösen ör-
vendek, hogy szerencsém van Önt láthatni. Tes-
sék helyet foglalni. Ön hát szavának állott, 's
közinkbe jött választási innepélyünkben résztve-
endő úgy-e?

„Igen is“ vala a' felelet.

„Meleg napunk lesz, kedves jó Sir“ mon-
da a' törpe emberke.

„Kimondhatlanul örvendek rajta“ monda
Pickwick úr 's kezeit dörzsölgeté, „mert semmi
sem gyönyörködtet engem inkább, mint erőteljes
bazafiság, bár mellyik párton tűnjék is föl. Az
ütközet hát makacs lesz?“

„Bizonyosan“ viszonzá a' törpe emberke,
„felette makacs lesz. Részünkről ezen városban
lévő minden vendégfogadókat kibéreltünk párt-
hiveink' számára, még pedig szabad rovásra,
elleneink csak a' serkorcsmákba szorultak; fel-
séges gondolat, angyali előre látás ez drága jó
uram, nemde?“ 's a' törpe emberke e' szavak-
ra kevély öntetzséssel mosolygá le saját szavait,
's egy tetemes fogatburnotot tölte orrlyukaiba.

„Mi eredményét várja Ön az ütközetnek?“
kérdé Pickwick úr.

„A' kimenetel még kétes, drága jó uram,
Ficzky' biztosai 33 választót tartanak a' Fejér
szarvasnál egy szekérszinbe bé zárva.“

„A' szekérszinbe“ kiálta Pickwick úr, e-
zen második szerencsés ötletén a' választási po-
liticának eléggé nem bámulhatván.

„Igen, igen, ott lakat alatt tartják őket,
mig szükségök leend reájok“ folytatá. P. úr,
„minek az a' rossz következése van, hogy mi
nem férhetünk hozzájuk; sőt ha tehetnök is
azt, nem használna ügyünknek, mert barom mód-
ra leitatták őket 's gondoskodnak, hogy eszökre
ne térjenek. Életre való egy ember a' Ficzky
úr' biztosa, meg kell vallani életre való egy
ember.“

Pickwick úr le ejté állkapzáját a' csodál-
kozás miatt 's mélyen hallgatott.

„Mindazáltal pártunk jó reménységgel táp-
lálja magát, folytatá P. úr csak nem suttozó
hangon. Tegnap estve 45 asszonyosság volt há-
zunkhoz meghíva- mindenik legfontosabb befolyá-
su a' városban- théára, 's kiket a' búcsuvétel'
alkalmával egyenként egy zöld selyem naper-
nyővel ajándékoztunk meg.“

„Napernyő!“ viszonzá gépelyileg Pickwick úr.

„Igen, igen, drága jó uram, 45 napernyőt
ajándékoztunk el, darabja hat forintba került. Nő
személyek kedvelik a' cziczomát — a' napernyők
bizonyosan megteendik hatásukat. A' nők fér-
jeiket, 's hihetőleg fitestvéreiket is részünkre hó-
ditandják. Ez saját eszmém, drága jó uram, sa-
ját agyamban született. Legyen napfény, szakad-
jon bár eső, vagy hó, a' városban minden 12 lé-
pésre egy csoport zöld esernyőkkel találkozunk.“

A' törpe emberke szinte meghasadt a' ne-
velés miatt, a' mint egy hosszú, vékony pén-
zü uraság lépett a' szobába, égő vörös hajzat-
tal, nyomaival fejledező borbibircsoknak, 's egy
arczulattal, mellyen mély hőlcseség 's némi in-
nepélyes fontosság' kinyomásai lepték meg azon-
nal az ismeretlent. Sarkig érő szürke kabátot
viselt, fekete mellényt 's hozzá kopott sárgás
nadrágot. Nyakán szemüveg lógott zsiros sino-
ron, 's fejét magas tetejű, 's széles karimájú
kalap fedezte. Ezen uraság' becses személyében
Pickwick úr, az Egyéligyal városi Hirnök' ér-
demes szerkesztőjét, Pott urat lön szerencsés meg-
ismerni. Némelly általános udvariasságban jár-
tasságra mutató kifejezések után Pickwick úr
felé fordula Pott úr, 's egész innepélyességgel így
szóla:

„A' jelen harc nagy érdeket gerjeszt a' fő
városban is nemde?“

„Azt elhiszem“ viszonzá Pickwick úr.

„S nekem van okom hinni“ folytatá a'
szerkesztő, „hogy vasárnapi cikkelyem felette
sokat tett amaz érdek' kifejtésére.“

„Kötségen kívül“ tevé hozzá a' törpe emberke.

„A' sajtó hatalmas egy eszköz az elmék' fel-
dolgozására“ monda a' szerkesztő. „Azonban me-
rem állítani, hogy a' kezeim közt levő roppant
hatalommal soha sem éltem vissza. Ezen nemes
fegyvert, mellyel szerencsés vagyok harczolni,
soha sem fordítám a' magány élet' fölszentelt ke-
bele vagy a' becsületes polgár' gyöngéd erénye
ellen; csekély tehetségeimet, 's megvallom soha
ezeket túlbecsülni nem tudám, mindig csak el-
vekkeli harczban élesítém — —“

Ezen szavaknál a' szerkesztő annyira za-
varba jött, hogy Pickwick úr kénytelen volt a'
beszéd' fonalát tovább sodorni, 's azt a' lehe-
tőségig kiegészíteni. Ezen buzgalmában imigy szóla.

„Minden bizonyly.“

„Ön mint látom részre hajlatlan egy bíró,
folytatá a' veres hajja szerkesztő. Könyörgök hát
sziveskedjék megmondani, mit tart a' közvéle-
mény Londonban azon harczviszonyok felől,
mellyeket a' Pártatlan ellen hazafiságom' egész
hevével folytatok.“

„A' közvélemény Önt éppen markában hord-
ja“ monda Pickwick úr.

„Ezen harcz' folytatásával, monda tovább
a' szerkesztő, fel sem is hagyok, míg erőm,
egészségem, 's azon csekély elmeláng, mellyet
egyedül istennek köszönök, el nem hagyanda-
nak. Ezen harcz uram, szerkesztői becsülete-
re, 's az ángolhoni közvéleményre esküszöm —
ha szintén miatta a' kedélyek' ingerültsége a' leg-
magasabb fokra hágandana is, ha bárgyűlölség'
's visszavonás' mérgével keseríténé is el az embe-
rek' sziveit, melly miatt azok polgári tartozásai-
teljesítésére tehetetlenekké válnának — ezen
harcz uram folyni fog, 's én megmutatom,
hogy sarkammal fogom tapodni az Egyéligyal
városi Pártatlan' kevély nyakát. Ohajtanám, bár
egész London, 's ángolhon' minden polgára tud-
ná, hogy csekély személyembe teljes bizalmát

helyeztetheti, 's hogy én kész vagyok, az utol-
só csepp vérig, az utolsó lehelletig harczolni,
viaskodni.“

„Ön' szándékát igen nagyra becsülöm“ mon-
da Pickwick úr, a' nemes szívü Pott' kezét
megszorítván.

„Ön talpig derék és értelmes egy ember“
fölkialta Pott, hazafi tüzének égedelmében.

„Felette szerencsésnek tartom magamat,
hogy egy illy férfituval megismerkedni alkalmam
lehetett.“

„És én, viszonzá Pickwick úr: Ön' jó vé-
leménye által fölmagasztalva érzem magamat. De
engedje meg, uram, hogy több tagjait is bé-
mutathassam a' társulatnak, mellynek alapítása
megvallom egyedüli büszkeségem.“

„Ennyi boldogságot el nem hordozhatok
egyszerre“ monda az elragadtatott szerkesztő.

Pickwick úr csak hamar visszatért, vezet-
vén három barátait, kiket a' szokott szertartá-
sok közt azonnal bé is mutatott az Egyéligyalí
Hirnök' becses szerkesztőjének.

Rövid szóváltás után elvált a' társaság azon
határozattal, hogy más nap reggel a' Városczi-
mernél újból találkozáván, az igen érdemes Szon-
lonkai úr' kíséretéhez csatlakozzanak.

(Folytatása közelebről.)

Á — 1yi.

Literaturai jelentés.

Brassóból most érkezett hozzánk a' „Stun-
denblumen der Gegenwart“ III. füzeté, olyan
külső csinual millyennel az első. Foglalatja: Der
Anatom, Pariától, és Der Geiger, Hanischtól. —
A' II. füzetet nem láttuk; mert itteni könyv-
árusainkoál sem találhatik. Ez azt mutatja, hogy
hazai könyvárusaink nincsenek még egymással
olly viszonyban, millyenben — csak saját ér-
dekeiket tekintve is — lenniök kellene.

Szerkesztőség.